

KURJER LITTEWSKI

w WILNIE dnia 18. Czerwca V. S. R O K U 1810.

S. PETERSBURG V. S. d. 7 czerwca. Głównokomenderujący woyskiem w Multanach, General od infanteryi Graf Kamiński 2gi przysłał temi dniami następne doniesienia. Po zdobyciu Mangalii wysłano podjazd do Kawarny. Nieprzyjaciel uciekł do miasta, straciwszy jednego Bayraktara i 22 ludzi, których wzięliśmy w niewolę. Z naszej strony 6 kozaków ranę odniosło—Seraskier Pegliwan starał się usilnie odzyskać nazad Mangalię, lecz z klęską odparty spiesznie ustąpił do Bazardzika—GL. Graf Kamiński 1 ze swoim korpusem przeszedł d. 18 maja do Baktir Kioi, a przednią straż posłał aż do Kuzgunu. Nazajutrz także ruszyli z Karasu GLL. Graf Lanżeron, Essen 5ci, Markow, i Lewiz ze swoimi korpusem—W drugiej stronie d. 28 kwietnia przeciwko naszym okopom na wyspie Olemarze zaczęli Turcy wystawować swoje baterye. GM. Szteter na wyspie przeciwko samej Sylistryi zajął nieprzyjacielską redutę. Chcieli Ottomanie za pomocą silnego ognia z twierdzy odzyskać nazad tę warownię, lecz pierzchać musieli przed 6ociu naszymi strzelcami. Teraz na tej wyspie znajduje się cały nasz oddział, a na Borszczy są rzucone pontony—Dnia 19 maja GL. Zasa przeprowił się statkami na prawy brzeg Dunaju i osadził Turtukay. Tu zdobyto 5 miedzianych, a 2 żelazne działa—Strata nasza w tej przeprowie nieprze-
nosi 10 ludzi—Dnia 23 maja Głównokomenderujący znajdował się pod Sylistryą mając opasać tę twierdzę i zamknąć ją ze wszystkich stron najsćisley. Zatem nastąpi połączenie się z korpusem GL. Zasa i potężna siła obróci się ku Szumli—GL. Markow złączył się w okolicach Bazardzika z GL. Kamińskim 1szym. Azatem oni postanowili ziednoczonemi siłami uderzyć na Seraskiera Pegliwana. Pierwszy GL. Graf Kamiński 1 attakował w Bazardziku korpus nieprzyjacielski od 10 t. ludzi. Po wielkim krwi przelewie szturmem zdobył twierdzę pomienioną i samego Saraskiera Pegliwona wziął w niewolę tudzież pozostałych od rzezi 1500 turków uwięził. Przytym zabraliśmy 40 znamion i kilka armat. Strata nasza, dzięki Opatrzności bardzo mała. Znamie Seraskierskie i jego buława już tu przysłał—Sylistria obleżoną została bez nadzwyczajnego oporu ze strony nieprzyjacielskiej. Głównokomenderujący sam ruszył do Szumli przeciwko W. Wezyrowi.

Gazeta dworska zawiera Naywyższy manifest względem otworzonej w Państwie Rossyjskim pożyczki 100 milionów rubli w bankowych assygnatach. Pierwszy rozdział przepi-

suie że na umorzenie długu publicznego przedana będzie w 5 latach następujących wolna część dóbr koronnych więcey dającym. Drugi rozdział zawiera urządzenie względem komissyi na zgaszenie długu krajowego. Składać się ona będzie z jednego dyrektora generalnego i 5ciu dyrektorów; między którymi będzie 2 kupców i 2 urzędników. Trzeci rozdział postanawia przepisy względem pożyczki, która zacznie się 15 czerwca. Wchodzące do skarbu assygnacye będą publicznie palone. Do tego manifestu jest przyłączony plan osobny istotnego zamiaru tej ustawy.

Od dnia 20 do 27 maja zawinęło do Kronsztadu 46 okrętów, między którymi naywięcey jest amerykańskich, pruskich, anzeatyckich, duńskich i szwedzkich. Od początku maja, kiedy żegluga od lodow zaczęła być wolną, wyszło na morze 72 okrętów, a zawinęło do portu 79—Konsul generalny Rossyjski Łabeński rezydujący w Paryżu dowiedziawszy się że jeden okręt nasz w Libece był zatrzymany, zaniósł skagę do głównego dyrektora Komor celnych fr. i odebrał odpowiedź że posłane są rozkazy do Hamburga ażeby nie czyniono żadnych trudności okrętom rossyjskim—W żegludze tegoroczney wyszło na morze z jednego Kronsztadu Rossyjskich towarów za 298854 rubli.

PARYZ d. 5 czerwca (z Munit: Franc: Ham:) Dnia 2 Imperator i Imperatorowa powrocili do S. Cloud z przedsięwziętej podróży do departamentów północney Francyi. Wszyscy urzędnicy do dworu należący udali się z tąd do pomienionego pałacu dla powinszowania szczęśliwego powrotu—Przygotowania do następnych uroczystości, na uczczenie Monarchow sprawić się mających, są wielkie i z pospiechem czynione. W Ratuszu, na groblach i Sekwanie, na polu marsowem i w szkole żołnierskiej widać nowe meble, wznoszące się amfiteatra, statui i narzędzia do ogniw sztucznych. Za Xżną Selwarzenberg wielu Panow Niemieckich tu przyjechało na mieszkanie. Graf Metternich ieszcze tu bawi ani słyhać o jego wyjeździe. Feldmarszałek Kalkreuth poseł pruski tu znajduje się. Dnia 4 Imperator dawał audyencyą różnym osobom—Wczora senat był zgromadzony na nadzwyczajne posiedzenie, iak powiadaią dla uformowania nowego departamentu, pod nazwaniem uyscia Skaldy. Woyska nasze, które dotąd zdawały się ciągnąć do Hiszpanii, i dywizye które były na trakcie do Bayonne za Orleans i Poitiers nagle odebrały rozkaz ruszenia do Bretanii i uformowania obozu pod Nantes. Mó-

wią że ieden z pierwszych wodzow hetmanié będzie tém woyskiem odbieraiącym teraz nowe lecz nie wiadomo iakie przeznaczenie.

Imperator wydał 2 wyroki przez które mianował Ministra policyi generalney Fouché Xcia Otranto wielkorządca Rzymskim a na iego mieyscu Generała Savary Xcia Revigo ministrem policyi w Paryżu. Z tey okoliczności monitor ogłosił 2 następujące listy „Xiaże Otranto! pisze Napoleon do P. Fouché, posługi iego w różnych okolicznościach mnie spełnione skłaniają mię do powierzenia iemu tymczasowego rządu w Rzymie nim 8 artykuł aktu konstytucyi 17 lutego tego roku będzie wykonany. Osobnym wyrokiem nadaliśmy ci władzę nadzwyczajną, z którą podług okoliczności nadzwyczajnych masz rządzić się w pomienionych departamentach. Spodziewam się że w tym nowym urzędzie nie przestaniesz dawać dowodow swoiey gorliwości i przywiązania do moiey osoby i moiego interessu. Proszę Boga ażeby on miał w swoiey świętey opiece „N. Panie! odpowiedział Fouché, przyymuję rządu Rzymu w nadgodę słabych moich lecz szczęśliwych zasług ofiarowane. Niemożę iednak ukryć smutku, który czuję z rozdziału i z utraty tych zyskow, które odnosilem z codziennych rozmow z W. J. Mością. Jedyna moia pociecha iest w tém przewidzeniu że będę usiłował w nieograniczoném poświęceniu się W. J. Mości dać naywiększe dowody moiey gorliwości „Wiadomo iż za tego ministra odkryte były spiski Cerachi na teatrze, Georges i Pichegru, Machin piekielnych, i tym podobne inne przeciwko Napoleonowi uknowane.

Dziś Imperator dawał publiczną audyencyą posłom zagranicznym: z Radą stanu odprawił nadzwyczajne posiedzenie. Xże hiszpański Ferdynand wyiechał z Valencay do Chanteloup. Król hisz. Karol 4 z królową mieszka na wsi koło Marselli. Poseł perski z całą swoją świtą ztąd wyiechał na powrót do swoiey oyczyzny. Sekretarz legacyi naszej w Teheran stolicy państwa perskiego tu powrócił, lecz ieszcze zostaie ieden nasz agent przy panującym w Persyi. Głoszą że Imperator po skończonych uroczystościach i po ułatwieniu interessow arcy ważnych poiedzie do Rzymu na koronacyą. Illirya ma mieć króla swoiego. Akt urzędzenia Niemiec nowym sposobem ma bydź wkrótce ogłoszony. Graf Montgelas minister bawarski ieszcze ztąd niewyiechał do Munich. Układy Francyi z Turcyą mają stanąć na pomyslnym stopniu i wszystkie interessa wezmą obrót pożądany.

Podług prywatnych wiadomości z Bayonne M. Massena Xże Eslingen poiechał przez Victoria, Burgos do Valladolid. Powiadaia że udaie się do Salamanki, i tam zakłada swoją główną kwaterę. Czekaia z tey strony nayważniejszych nowin, gdyż Lord Wellington postanowił uderzyć i znieść mały korpus fr: przed przybyciem wodza i połączeniem sił wszystkich. W tym celu ruszył on od Badaioz, Elvas i Almeida wszystkie siły angielskie i portugalskie i z niemi, iak mówią, już przeprowił się przez Duro. M. Ney X. Elchingen zagrożony tym obrótem ściał swoje siły na brzeg lewy rzeki Tormes koło Salamanki i zapewnił sobie

komunikacyą z G. Bonnet. Oddziały woyska odwodowego stojące między Bilbao i Valladolid ruszyły do głównego obozu. Rozumieia że M. Massena, uwiadomiony o tém poruszeniu nieprzyciół, przyspieszył swój przyjazd do W. woyska dla rozpoznania położenia i przyięcia naywyższego dowodztwa przedzaczęciem ieszcze tey stanowiącey kampanii. Jeżeli L. Wellington zechce postąpić ku Salamance, wielka bitwa koniecznie musi nastąpić. Drudzy głoszą że już walczone na polach Leonu—G. Junot X. Abrantes stoi koło Astorga z 10 t. piechoty i 2 iazdy — Obłężenie Tarragony, miasta nayludniejszego i nayhadlowniejszego za czasow rzymskich w całej Hiszpanii, wkrótce będzie rozpoczęte. Anglicy od morza wspierać mogą—G. Sebastiani wtargnął do Cartageny nie doznawszy wielkiego oporu, a przednie straże posunęły się aż do Alicante. Już prawie całe królestwo Murcyi podbite—Pod Cadix ustanowiona już komunikacya od lądu z wyspą Leon. W Motagarda założono baterye i ruszty do kul rozpalania; okręty nieprzycielskie niepotrafią teraz ostać się w porcie wewnętrznym.

LONDYN d. 4 czerwca. (z Franc, Ber: Zusch:) Jeńcy fr: z korpusu G. Dupont, który kapitulował w Baylen, dotąd w Cadix na okrętach trzymani, są przeznaczeni do Plimouth i w zamku Penchester zamknięci. Francuzi pod Cadix wystawiają wielkie baterye pod oczyma hiszpanow, którzy oprócz rzucania bomb żadney wycieczki nieprzedsiębiorą na zniszczenie dzieła. Wkrótce nieprzyciół czerwonymi kulami zmusi nasze okręty do opuszczenia terazniejszego stanowiska i do odpłynienia na głębiny. Zdaie się iż wiele familii hisz: w Cadix zostaie w porozumieniu z francuzami; widziano albowiem na dachach dawane znaki do obozu fr, którym podobnie odpowiedziano. Okrętow hisz: iest 9. Francuzi spiesznie budują wielką liczbę szalup działowych. Wiadomość tu rozgłoszona o poddaniu się miasta i portu Cadix iest zawczesną—W Murcyi naynieszczęśliwiej poszły interesa hisz: woysko od 20 t. przez G. Blake zgromadzone rozproszonem zostało. Ledwo z Cartageny uratować trafiliśmy, z okręty liniowe od dział 130 S. Annę i Ferdynanda 7 z rąk fr. którzy do tego portu wkroczyli prawie bez żadney przeszkody. Uprowadzone będą te okręty do Minorki albo do Gibraltaru przez naszą flotę, która im na pomoc przyszła—Listy z Lizbony napelnione są przepowiedzeniem przyszłych wypadkow; donoszą one o wyciągnienu wszystkich regimentow i oddziałow, iakie tylko gdziekolwiek były, do głównego woyska; o przygotowaniu wielu statkow przewozowych do żeglugi po wszystkich portach Portugallii o nadziei i boiaźni powszechney: w razie przegranej, kupcy i obywatele niecierpiący rządu fr: mają wynosić się do Brezylji. Nieprzyciół iednak, podług powszechnego odgłosu cofa się od granic a przynajmniej czyni przygotowania do ustępu w głąb Hiszpanii; woyska zaś nasze naprzód postępuia chcąc rozerwać siły nieprzycielskie—Nasze pisma ciągle głoszą o wyroku Napoleona rozkazującym pobor podatkow w prowincyach na lewym brzegu rzeki Ebro leżących, które ma-

ią być przyłączone do państwa Francuzkiego.

Dnia 5o w nocy okropny zdarzył się przypadek Xciu Cumberland, który niemal był zamordowany przez swojego zaufanego służącego. Nazywa się on Silas, rodem Włoch, służył u Xcia do lat 20; poróżniwszy się z iednym swoim towarzyszem prosił Xcia o sprawiedliwość, a gdy iey nie otrzymał, zemścić się postanowił odjęciem życia Królewiczowi. Nocą ze szpadą i brzytwą napadł na śpiącego Xcia, zadał 7 ran, lecz nie śmiertelnych; krzyk obudził straż blisko będącą, która przyniosła ratunek i znalazła już nurzającego się we krwi nie szczęśliwego zbóycę; sam sobie z rozpaczyny odjął życie. Xże następca tronu pierwszy z rodziny odwiedził brata. Xżna Amalia po długiey chorobie życie skonczyła.

Wymiana ieńców szczęśliwie do skutku przychodzi: posłaliśmy z tą do Morlaix 300 francuzow na zamianę za tyluż Anglikow. G. Mackenzie nie rychło ieszcze do nas powróci. Los ieńców daleko teraz polepszony; wolno im wychodzić z okrętow lub z zamkow na wolne powietrze i w kompanii bawić się bez żadney przeszkody— Układy ze stanami ziednoczonemi ieszcze nie zaczęły się. Lubo nie urzędowa, lecz cechę pewności mająca wiadomość przyszła do nas, że Kongres zniósł akt zamykający swoje porty okrętom naszym i francuzkim; a ieżeli ieszcze to nienastąpiło, to pewnie wkrótce przejść musi przez izbę reprezentantow i przez Senat potwierdzonym będzie — Z Portą Ottomańską związki nasze na dobrym stopniu: morze czarne otwarte dla kupcow naszych— W prowincyach naszych w Ameryce północney wielu szpiegow fr: chciało zrobić rewolucyą w Canada; stronnicy Bonaparte mieli opanować zamek Canada i inne mocniejszy stanowiska: agenci mieszkający w miastach sąsiedzkich Rzplitey dostarczali pieniędzy: wiele znakomitych osob wchodziło do tego spisku. Szczęściem odkryte zostały zdradzieckie układy; winni, oskarżeni, i podeyrzani poszli do więzienia: wojsko całe opatrzone zostało w broń i ładunki: wszystko iest naprężone dla utrzymania zupełney spokojności — W Teneryfie wielkie trzęsienie ziem obaliło bardzo wiele domow; sławna z wysokości góra Pic w morzu pochłonią być miała, i upadkiem swoim pograżyła wiele okrętow w porcie stojących.

Sprawa reprezentanta Burdett ieszcze nie skończona. Rząd rozesał rozkazy ażeby wojsko niekomunikowało się z obywatelami i nierozprawiało o tym, co zaszło w stolicy. Ciekawy iest wyrok Sądu Królewskiego do którego Lord Moira pozwany— Dla zmieyszenia długow narodowych, ażeby uszczuplone były wydatki, Opozycja radziła ażeby zniesiono wszystkie pensye, które nie są przywiązane do czynnych urzędow, mianowicie zacząwszy od ministrow; upadł projekt odrzucony większością głosow— Z powodu zatamowanego handlu czujemy wielki niedostatek wina, i gorzalek; rzemieślnicy widząc przeladowane magazyny niemają co robić, i przeto wielu cierpi na tym zastanowieniu rękodziel; na niektórych mieyscach czeladź wsczęła niemale rozruchy, lecz wszystkie bez krwi przelewu uspokojone zostały— Margrabia Wellesley przekładał królowi ażeby przywrócić P.

Cannig do ministerium. Odpowiedział Jerzy 5, iż niechce przyiąć iak tylko tych, którzy potrafią podobać się Lordowi Perceval.

MEDYOLAN d. 24 maia. (z Frankf, Parg, Ham:) Władze fr: w Jlliryi rozkazały zapłacić w tym ieszcze miesiācu wszystkie zaległe podatki, a ieżeliby prywatne osoby znieść nie mogły tego ciężaru, gromady obowiązane są zastąpić ten niedostatek. Ten rozkaz pomnożył opinią, dawno już rozsianą że Jlliryya powróci do Austryi. Jakikolwiek los tego państwa nastąpi, już ono niema zmieniać swojego terażniejszego nazwiska. Nadto wiele regimentow fr: z Jlliryi ciągnie przez nasze królestwo do Rzymu, gdzie wojsko odwodowe ma być zebrane, ztąd ieszcze wnoszą i to, że od Turkow niczego lękać się niepotrzeba po ostatnich układach granicznych— Wiele woyska z tey strony udaie się do Włoch południowych. Powszechny iest odgłos o tajemney wyprawie, iedni posyłaia woyska do Sycylii, a drudzy przeznaczaią Grecyą za cel tego przygotowania. Król neap. Joachim wyiechał do Kalabrii, przez rek wizycyą zaiął wszystkie statki kupieckie i rybackie: po skończoney wyprawie mają być powrócone właścicielom, a wszystkie straty będą zapłacone ze skarbu. Dnia 21 był Monarcha w Cosenza— Angliacy pokazali się w wielkiej liczbi na morzu Adryatyckim; bombardowali oni Wenecyą, potym wyspę Ischia i do Tryestu kilka bomb rzucili; wszędzie zostali odparci i nic nigdzie dokazać niemogli; zamiast zrobienia nam szkody nauczyli ostrożności; przedsięwzięto więc środki na założenie szostow na wszystkich tych mieyscach gdzieby trafiaiać zaszkodzić mogli, i tak będą założone baterye na obronę Wenecyi i wyspy Ischia. Na całym brzegu Jlliryi wystawic kazano Telegrafy dla ostrzeżenia prędkiego w razie grożącego niebezpieczeństwa— W kraiach włoskich namnożeni dawniey zbóycy zacząć zaczęli, osobliwie w Rzymie surowa i prędka sprawiedliwość oczyściła to wielkie miasto— W Sycylii dwór Ferdynanda żyje z łaski Anglikow, bez żadney okazałości pograżony w smutku i boiaźni.

HAMBURG d. 13 czerwca. (Hamb: Zuschel:) Doszła już do Sztokolmu przerażaiąca wiadomość o smutnym zgonie Królewicza. Król miał wyieźdzać na wieś do Haga, lecz zatrzymał się; nieszczęśliwy przypadek popsuł humoru i daleko odmienił stan zdrowia. Teatr został zamknięty, lubo pierwey przedawano bilety, i z tey okoliczności powstał rozruch między ludem nic ieszcze nie wiedzającym. Trwoga padła na wszystkich mieszkańcow stolicy; pomieszanie wydawało się na twarzy każdego. Ten cios okropny długo będzie pamiętny dla Szwecyi. Powszechna żaloba dla mężczyzn i kobiet w całym państwie iest nakazaną; smutna wiadomość dziennikami i przez heroldow już ogłoszona. Król zgromadził walną radę ze wszystkich urzędnikow przedniejszych, którzy znaydowali się w Sztokolmie. Zebrane urzędowe świadectwa o śmierci Królewicza od przytomnych na ten czas osob potwierdziły dawniey ogłoszoną historyą. Lekarz dał także rapport o lekarstwach, których używał na uratowanie Xięcia. Krew puszczona, szpryc-

wanie zimną wodą w twarz i piersi, spirytusy mocne i inne tym podobne, nie mogły przywrócić życia. Od upadku z konia nie już Królewicz nie gadał, ledwo z trudnością bardzo wielką oddychał.

Z Wiednia donoszą o bliskim powrocie Cesarza z Pragi do stolicy. O Illiryi głoszą że mieć będzie swojego Króla, a drudzy mówią że do monarchii Austr. będzie przyłączona. O Serwianach piszą z Pańczowy; że im udzielność sprzykrzyła się, i że ta ciągła niepewność, w której zostają, skłoniła ich do poddania się któremukolwiek mocarstwu. Przy końcu roku zeszłego był wyprawiony poseł do Wiednia, lecz nie wiadomo jaki był skutek jego poselstwa—W Stambule upadła, iak piszą, nadzieja pokoiu: Sultan nie chce zezwolić na warunki naruszające całość Monarchii Ottomańskiej. Na przedmieściu Pera ostatni pożar 4 t. domow obrócił w perzynę. Sultan rozdać kazał znaczne summy pomiędzy chrześcian, którzy naywięcey stracili. W samym mieście otwrozona iest dla nich składka. Pałac posła hiszp: i część ginachu posła ang: spłonęła. P. Adair zawiesił swój wyjazd do nie iakiego czasu. Na granicach Turcyi i Dalmacyi zupełna spokojność.

Woyska fr. iedne po drugich wyciągają z Niemiec na lewy brzeg Renu. Wielkie transporta ammunicyi idą ciągle z Passau i Braunau oraz Auszpurga do Strażburga. Składy żywności więcey dającym przedają się. Niektóre oddziały posunęły się do Frankonii: inne ku brzegom bałtyckiego i niemieckiego morza zbliżyły się. Konsul fr. w Stralundzie zatrzymać kazał okręty tam przybyłe dla przerewidowania azali nieznaidują się zakazane towary—Odmiany wposiadłościach różnych monarchow zaczynaia przychodzić do skutku. Król bawarski obiał iuż Ratyzbogę, i wkrótce przyłącza do swojego królestwa Xięstwo Bayreuth, które traktatem w Paryżu ustąpione Józefowi Maxymilianowi. Baron Montgelaspierwszy minister bawarski powrócił do Munich. Król wirtemberski otrzyma pewnie miasto Ulm i okolice. Lindau przy Bawaryi zostanie. Los Xięstwa Saltzburskiego Berchtolsgaden i Inviertel ieszcze zawieszony do nieiakiego czasu, a przy naymniey ieszcze nieogłoszone układy względem tych kraioy—Król westfalski niepowrócił dotąd do Cassel: ieszcze bawi w Paryżu—X. Jabłonowski udał się do stolicy fr—Przez Manheim przeiechało 2ch gońcow tureckich wyprawionych ze Stambułu do Napoleona—Przeszły król szwedzki Gustaw Adolf poiechał do Lausanne—W Szwaycarach rozeszła się pogłoska że Walezya ma bydź przyłączona do sąsiedzkiego państwa—Krol saski w miesiącu lipcu spodziewany z Warszawy do Drezna; w roku przyszłym ma poiechać na czas dłuższy do tego xięstwa dla zagajenia seymu, i wtenczas dłużej zabawi. Posłowie sascy przyiechali do Wiednia, Berlina i do Cassel; Graf Einsidel przeznaczony do Paryża—W kraiu pruskim ogłoszona pożyczka bardzo powoli idzie: umowiona druga w Hollandyi podobnież opor znajduie w kredycie; i obywatele mimo zapewnienia danego boią się narażić.

WARSZAWA d. 19 czerwca. (z Warsz, Pozn:) Dnia 22 maja Fryderyk August podpisał urządzenie względem podwod i koni dotąd zabieranych samowolnie na traktach pod tytułem potrzeby publiczney. Odtąd każdy urzędnik, iakiegokolwiek stanu, iest obowiązany płacić za podwody własnymi pieniędzmi, lub skarbowemi, albo tych kosztem od których iest użyty. Jedynie broń, sprzęty szpitalne i chorzy żołnierze, bezpłatnie mogą bydź przewiezionemi na podwodach; i to za wiedzą komendantow i władz cywilnych, za wydaniem rozkazow i kwitow, bez żadnego gwałtu i nadużycia. Minister woienny, albo General dywizyi zgłasza się do Prefektow, ich uwiadamia o potrzebney liczbie podwod, miejscu i czasie; Prefektowie rozkazuią spełniać to żądanie Podprefektom po powiatach. Burmistrze i prezydenci wykonywaią. Ciężar na furmankę parokonną iest ograniczony do 5 centnarow; prędkość zastosowana do czasu po mili na półtorey godziny. Chciał Monarcha przez to urządzenie zapobiedz wszelkiemu nadużyciu i rozłożyć ten ciężar na całą masę obywatelow przynosząc ulgę mieszkańcom koło traktow—Jnym wyrokiem JK. Mość przedłużył kurs assygnat bankowych wiedeńskich do d. 31 lipca, i podatki temi papierami opłacać dozwolił. Kwity tymczasowie wydawane za ważne i neodmienne ogłosił i bezpieczeństwo z tego względu zapewnił—Mianowani przez Imperatora fr: członkami legii honorowey z 1go regimentu Ułanow Nadwiślańskich walczących pod G. Sebastiani są, Poruc: Dziurkiewicz; Podporuc: Sienkiewicz, Janiszewski, Zawadzki, podadiutant Scholtz, tudzież Grabowski, Keller, Krobicki, Zybur, Bystrzycki i Maynusi—W tych dniach przyiechał tu pułkownik gwardyi francuzkiej Wincenty Hrabia Krasinski.

ROZNE wiadomości. W kraiach austr: znaleziono glinę ktora dostatecznie zastępnie meysce mydła. Tenże gatunek ziemi dawno był w Anglii znaiomy; nawet stanęła ustawa zabraniaiąca pod karą śmierci wywozić ją za granicę. Głina ta wyciąga wszeiką tłustość i brudy niezastawuiąc żadney plamy—Napoleon chcąc przyprowadzić fabryki płocien do doskonałości i przeto do niższej ceny wszystkie towary z lnú wyrobione, postanowił wyrokiem swoim nadgrody milion frankow dla wynalazcy Machiny do przedzenia włókna lnianego z taką lub większą łatwością z iaką wełna i bawełna przez iedną kobietę iednym kołowrotem razem na 150 wyciąga się nitek—W Szwaycarach ieden ekonomik wydoskonalil machinę do młocania zboża sposobem arcy łatwym prędkim i pożytecznym bez naymnieyszego użycia rąk ludzkich i umordowania siły: ieden człowiek a naywięcey 2ch może spełniać całą posługę tey machinie—We Francyi zalecone są kopalnie węgla ziemnego dla oszczędzenia drzewa tak bardzo rzadkiego: Torf zastępnie należycie drzewo. Wapno i cegła wypalają się nim naydostateczniey.

Dnia 10, 16 i 23 7bra oddawać się będzie na 3 letnią arędę przez licytacją publiczną w Radzie gubern: wileń: pobor trygroszowy od mięsa koszernego w mieście Wileń: zbierają się.

w WILNIE dnia 18 Czerwca ROKU 1810.

1. ZYTOMIERZ d. 16 maja Przetłózony szkoły Zytomiarskiej mając obwieścić nauczycielom i uczniom że obywatele tej Gubernii przez szacunek prac w wydziale edukacji JW. tajnego sownika Czackiego i przystąg Jego krajowi uczynionych w dowodzie uczuciów swoich, chcąc późney podać potomności, czym był dla ziomek swoich, i czym ziomekowie dla niego, zyskali pozwolenie u Najjaśniejszego Monarchy wybicia medalu JW. Czackiemu i wystawienia popiersia Jego w bibliotece Gimnazjum wołyńskiego, zaprosił w tym celu pierwszych urzędników i licznych obywateli. Odbyt się ten akt w kościele katedralnym z największą okazałością. Przy tronie dla Jego Imperatorskiej Mości wystawionym zasiadli JW. Vice-Gubernator i pierwsi urzędnicy Gubernii wołyńskiej a liczni obywatele z uprzejmości dla swego szanownego współziomka zebrani, przyzwolite zabrali miejsca. Zaczął się akt od krótkiej przemowy wyrażającej tak obywatelstwu, jakoteż i uczniom zlecenie sobie dane: nastąpiła rozprawa czytana przez W. Kopiewskiego dozorcę szkoły o szacunku uczonych cnotami obywatelskimi znakomitych w różnych peryodach czasow uwięzonych przez wielkich dobroczynnych i kochających nauki Monarchow, których obraz mamy dziś w żyjącym Aleksandrze Imperatorze naszym. Mówiąc o współziomkach zbliżał obrazy przymiotow i talentow z przymiotami JW. Czackiego: kończąc na życiu Zamoyskiego dowodził, że sam geniusz tylko i cnoty towarzyskie mają prawo do niesmiertelności. Po czym jeden z uczniow imieniem współkolegow stanawszy blisko tronu składał w mowie winny hołd i szanowanie Monarsze, za uwienczenie opiekuna nauk. Odgłos powszechney radości uprzejmych serc obywatelskich, przy haczney muzyce ten akt zakończył.

DONIESIENIA

1. Wypis z xiąg ziem wileń roku 1810 Mca Junii 11. dnia Oświadczenie Imieniem niżej podpisaney w asystenay opiekunow, w następnym rzeczy wyiasnieniu. Jż gdy znajduie się wielu pretensorow, którzy mieniac się bydź kredytorami, tak niedawno zesłęgo Ignacego Rotmistrza b. kawaleryi wsk litt: jako też Jana Sędzica Grodz: Pttu wileń niewiadomo gdzie się dopióro obracającego, Giecwiczow synow moich, za ich długi pod życiem rodzicow zaciągane, jedni już mię pozwami atakować zaczęli inni też samą koley zapowiadają, ażeby tedy ci wszyscy przez niewiadomosc stanu i okoliczności fortuny aktualney pomienionych wyżey synow moich mylnego o niey niemieli wyobrażenia, a ztąd na próżno mnie i siebie, nie wczesnym procederem ambarassować zaprzestali, znam się bydź obowiązana tym publiczym ostrzeżeniem najwierniejszém każdego kogo to interesować może objaśnić: najprzód że cały majątek po zeszyłym s. p. Janie Giecwiczu byłym Mieczniku i Sędziu Grodzkim pttu wileń: mężu moim, a oycu w górze wyrażonych synow moich pozostały, składa się tylko z folwarku wieczystego w piecie wileń: Gockiszki zwanego od dusz rewizyjnych mężkich 120; i drugiego natury dóbr stołowych Biskupich dożywotniego w piecie Brasławskim Peykiszki zowiącego się od dusz 44, tudzież z niewielkich kapitałow, ale obok tego z znacznie ie przewyższającemi tak zesłęgo męża moiego jakoteż moiemi wspólnie z nim na potrzeby tychże synow zaciągnionemi długami, które są na tym majątku oparte, a których registr razem z kapitałami przez samego zesłęgo męża jedno czasowie z iego testamentem podpisany, rzetelności tego wyznania dowodem będzie: powtóre że niżej podpisana mocą praw i tranzaktow, żadney kwestyi nie uległych w aktach publicznych od dawna znajdujących się, i do potrzeby w właściwym miejscu i każdemu prezentować się mogących, połowy folwarku Gockiszek sama z moich przodkow dziedziczna

jestem aktorką, a drugiey połowy i folwarku Peykiszek niemniej wszystkiego tego, co tylko w ogólnym znaczeniu, tak w ziemi jako też w ruchomym majątku bezładney najmniejszey excepcyi, po mężu moim pozostało, legalną i bez sprzeczną znajduię się dożywotniczką: potrzecie, że cały tak powyżey wyswiecony majątek, po skończonym dożywociu moim, i po zdeportowaniu najprzód z niego długow rolniczkich, musząc dzielić się na 3 równa schedy według testametu s. p. męża moiego, to jest na Wincentego b. Podwiley J.R.W. lit: i Jana sędzica grodzkiego wileńskiego, oprócz ustronnych kredytorow oraz do Ignacego i Jana odcywających się, w samym dziele z Wincentym Podkomorzym, szczupły nader obiekt fundusza dla Ignacego i Jana wystawia, albowiem chociaż ten rodzice niewydzielali nic synom naszym w ziemi, ale czując nad ich potrzebami, na obrót w interesach; dawaliśmy im summy w gotowiznie biorąc od każdego własnoręczne dokumenta, datek poświędzające, dla bezkrywdnego późney mięzły niemi w dziele porachunku, z których okazuje się że Jan i Ignacy z spodziwanych na przyszłość sched swoich znacznie nadebrali, owszem, gdy połowę Gockiszek moją własną od tego odłączam, która do udzielney dyspozycji moiey należy, i nie będąc ani mężowi memu zapisana, ani komukolwiek przezemnie dotąd dana lub udysponowana, z pod aktorstwa i spokojnego władania moiego żadny pretensja odrywana bydź niemoże, gdy zeszy syn mój Ignacy Rott przedziwysy mnie Matkę zgonien swoim jako nieżenny i bezdzietny, naturalnie już dziś nie po mnie sukceduie, wyobrażając tedy schedy synow moich Ignacego i Jana, które mieć tylko powinni z fortuny oczyszczoney, blisko bardzo, wyznac trzeba, że z tego zródła według dokumentow swoich na przyszłe swe schedy; prawie wszystko wybrali a tak wyswieciwszy całą prawdę, ta z nię czysta wywiązuie się konkluzya, że czy o z własności moiey przezemnie samą posiadowanej, na dzieci nikomu dotąd nieoddaney, czy z majątku mężowskiego pod dożywociem moim zostającego, na który synowie moi wyżey wyrażeni, niemając nic sobie od nas wydzielonego za życia rodzicow długi zaciągali; niżej podpisani z zadanego względu, klóconą i do odpowiedzi pociągają bydź niepowiniam: zaczym kredytorowie względem obu tych synow moich do przyzwolitego czasu raczą bydź cierpliwymi a Ja przez wrodzone do dzieci przywiązanie, jeżeli mi możność i okoliczności dozwoła, myslić nie zamiedban o sposobach, któremi bym okazała, że czuję nad ich losem Jakowe oświadczenie podając do akt Jurzydcznych i dla łatwiejszey wiadomości osób Interesowańszych przy gazetach kuryera litt: chcąc mieć publikowane własną podpisuie ręką datt w Gockiszkach roku 1810 mca iunii 9 dnia tego oświadczenia podpis taki:

Anastazyja Giecwiczowa b; Sędzina Grodz: P. wileń.

1. Roku 1810 mca iunii dnia 14 gdy poniedawnym zeyściu s. p. Ignacego Giecwicza Rotmistrza byłey Kawaleryi Litewskiej brata moiego, wielu z pretensjami do niego, za obligami, karteczkami i bez żadnego pisma, do mnie się odzywało, w rozumieniu, że jakoby sukcedując po bracie moim winien będę opłacać długi Jego: niżej tedy podpisany, przedsięwziołem przez Publiczną awizacyą doniesić każdemu, kogo to interesować może, iż lubo oświadczenie przez matkę moją dnia 9 tego mca datowane a 11 na Sądzie Ziem Pttu wileń: aktykowane i jedno czasowie z ninieyszą awizacyą przy gazecie kuriera litt: ogłoszone; wiernie objaśniając stan fortuny i okoliczności dzisieyszych zesłęgo brata moiego dostatecznie wyswieca że nie po nim niebiore, przez miłą jednak pamięć tegoż brata moiego, chcąc weyść w Jego interesa, nie możność

dozwoli, radnym realnym kredytorom onego obmyśleć w przyzwoitym układzie satysfakcyą. Na ten koniec, do zebrań pewney wiało ności o wszelkich długach tylekroć rzeczono brata moiego uprosiłem WJPana Wileyskiego Prezydenta Ziemskiego Pttu wileń: a wszystkich kredytorów i Pretensorów upraszać mam honor aby od daty dzisiejszey, do dnia 17bra roku idącego do wady należności swoich iemu prezentować raczyli: którego mieszkanie w własnym domu w Wilnie; tym czasem zaś gdy schedy po oycu naszym wypisć mającey z pod dożywocia teraz matki dotknąć się nie mogą, rucho ność wszelką po bracie moim pozostała, wiernie i prawnie spisana w całości konserwowana do następných wypalków będzie. Wincenty Giecwicz Podkom były Pttu Wileyskiego.

Wileński Policmeyster podaie do wiadomości iż tu-teyszego 1 Gadyi kupca Beniamina Murkasa przykaższyk Izrael Kleczko ma wyjechać w tych czasach za granicę, ktory miał do niego jaką pretensyą, niech się jawni do policyi. P. Szłykow.

Bilet na Prenumeratę Dzieła, pod tytułem Człowiek Wileyski poemt w czterech pieśniach, w języku francuzkim przez znaiącego w Literaturze P. Jakóba De Little napisane, a przez zeszłego Woiewodę Cho mińskiego wierszem na polski język przełożone. Dzieła tego 5 części już są wydrukowane u JIXX. Missyjonarzy; dochod zaś z prenumeraty, obrócony zostanie na dokończenie wspomnianego poemta i na wydanie pozostałych jeszcze dzieł w manuskryptach mających składać drugi tom, iakoto: Ojany Feddy, Traiedye, przez P. Rassyna w języku francuzkim wydane; kilka od Gresseti i kilka od oryginalnie w polskim języku napisanych przez tegoż Woiewodę Cho mińskiego. Cena Biletu na sa no tylko Poema Człowiek Wileyski złt. 10 na całe zaś dzieło złt. 20. Biletów dostać można w księgarni Akademii Wileńskiej, gdzie exemplarze po wydrukowaniu wydawać się będą.

5 Józef Bobdziewicz Ławnik wileń: troskliwy o przyszły los syna swojego Ignacego Jakuba Bobdziewicza stosownie do zaniesionego w aktach magistratu wileńskiego czyni publiczne ostrzeżenie, ażeby nikt Jemu żadnych pienięży niepożyczał ani za tych fantów na kredyt nie dawał, ażeby nikt w żadne układy z nim niewchodził, żadnych weksłów i nemiowi Józefa Bobdziewicza służących od niego nie nabywał, ani wykupował; gdyż rozcicnięty tylko mienysli odpowiadać za utratę syna, owszem poszukiwać będą wszelkich sum i skryptów oraz sprzętów, iakie tylko przez swywołę były zachwycone od oycy. Każdy zaim wdaiący się w frymarki z pomienionym Jakubem Ignacym Bobdziewiczem pewnie byłby narażony na niemity proceder. Debitorowie za wszyscy wzywają się do opłacenia oycy a nie synowi sum należnych.

Od Komissyonera Nikitina 6 iunii r. bieżącego uciekł człowiek, poddany nabyty od W. Krasowskiego Podpułkownika na imie Jwan Toma mający lat 18 lub 19 twarzy i nosa pociągłego, błady, oczu i włosów swiatłych wzrostu nadmiernego, na którym surdut granatowy sukna dobrego z guzikami złotemi, kołnierz axamitny czarny, kamizelka żółta, chustka na szyi czarna iedwabna, czapka barankow śiwych okragła z galonem złotym: głyby takowego zbiłga kto poścignął raczy uwiadomić albo samego Pana stojącego w domu sukcesorów P. Białego na kon-skim targu za Rudnicką bramą pod Nrem 372 i 414 lub do policyi wileń: gdzie przyzwoicie nadgrodzonym zostanie.

1 Szlachcianka, Franciszka z Krzyżewiczów Szymkiewiczowa z okolicy Dowbor parafii Tryskiej powiatu Belszewskiego gubernii wileń: przed dwoma laty porzucona przez męża swojego Franciszka Szymkiewicza, w najsmutniejszy z troygiem dzieci będąc stanie, wyzuta z majątku swojego, bez żadnego sposobu do życia, nie mogąc bez wiadomości ostateczney o mężu swoim wspomnionym, nabywać opiekę iurydyczną i obywatelską, a przeto niemogąc własności swojej, oraz dzieci swoich, poszuki-

wać od Zawładców, zawiadania wszelkie władze zwierzechnie, iżby powrócił do żony, lub iezli kto wie o przypalku iakowym, lub obrótach jego, ażeby przez litość nadstanem, uczęlownie to obiawić i poświęcić raczył.

1 Kancellarya exdywizyi Solskiej Pozniaka pisarza uwiadania kredytorów: że gdy Sąd exdywizorski po wydaniu dekretów przez kancellaryą swoją stronom respective sched, w tenczas ulokowanie protokółu dekretowego exdywizorskiego w kancellaryi Ziem: Oszmiań: przeznaczył, przeto wydawane będą dekreta stronom potrzebujący przez niżej podpisanego w mieście Wilnie mającego stancyą na Zurczu w domu Stuckiego na dole przy pierwszej bramie, a zaś w niebytności moiey też dekreta zastępcą mój JP. Mircelli Tallat wydawać będzie także stancyą mający: oraz ostrzeżnią się kredytorowie że od dnia 21 maja w przeciągu trzech miesięcy mianowicie którzy nie appellowali przed Sądem Ziem wileń lub Oszmiań: a w niebytności Sądów przed regentem Ziem na rekognicy sumu wykonać przysięgi są obowiązani, zaś żydź kredytorowie respective przyległości w szkole lub w przykahalku w równym przeciągu przy dodanym od Sądu Ziem: woznym przysięgi sobie sądzone wykonać powinni.

1 W Skutek dekretu departamentu 2go Gubernii mińskiej pod R. 1809 iulii 16 dnia zapadłego, taxę i exdywizy majątności Dokszyc w Poie wileyskim leżący tak z głowy zeszłego W. Ludowiki z Pietkiewiczów Hutorowiczowej Podstarościny grodzkiej oszmiańskiej iako też w części z własnego nabycia do dziedzictwa W Ignacego Pietkiewicza deputata likwidacyjnego Pttu wileyskiego należney przeznaczającego Sąd exdywizorski w R. teraz: upływającym 1810 meca: apryla 7 dnia do teyże majątności Dokszyc przybywszy i w pierwszym terminie komorników i administratorów przeznaczyszy oraz komportacyą dokumentów do tego aktu postugniących uznawszy, dla oczewistego rozsądzenia między kredytorami a debitorem sporów, termin ostateczny dzień 17bra w R. teraz 1810 przeznaczył i ogłosił, gdyby więc kredytorowie i pretensorowie na oznaczony termin czy to w osobach własnych czyli przez plenipotentów swoich do majątności Dokszyc jawni się i gdyby przez niewiadomość upadkowi w pretensyach swoich niepodpadali, przez publiczne w Gazetach uwiadomienie, każdy w szczególności i wszyscy w ogólności kredytorowie i pretensorowie W. Ignacego Pietkiewicza ostrzegają się. Klement Kinakowski B. Z. Pttu: Wileyskiego i exdywizorski Dokszyci Prezydent

2 Do handlu Mauzera i Gastla przyszedł nowy transport Pantalionow wiedeńskich mahoniowych roboty Mi-era o sześciu oktawach z kilku odmianami głosow, życzący amatorowie ich nabydź, raczą się udać dla widzenia onych do sklepu Bławatnego JP. Mauzera i Gastla.

2 Tomasz Boczkowski rodem z Podola czyli Wołynia zostawał lat kilkadziesiąt w służbie u zeszłego Walentego Ulanowskiego czesznika Sanockiego, i od tegoż Ulanowskiego ma sobie zapisane cztery tysiące złch polk: te są lokowane na folwarku Hermanach w Gubernii Littko Grodzieńskiej w poie Prużańskim, dziedzicznym Jana Bienieckiego Sędziego Ziem: Pttu Brzeskiego—Gdy i Tomasz Boczkowski i Walenty Ulanowski już nie żyją a Jan Bieniecki mający przerweczoną sumnę tyle tylko ma wiadomość że zeszły Tomasz Boczkowski miał dwóch braci i że po jednym z nich zostało iakoby dwóch synów którzy w Wiszaiowcu u XX. Bernardynów edukować się mieli, lecz ani ich Jmion ani mieszkania nie wie, gdy prócz listu który z podpisem M. Boczkowskiego z Mi-latyna dat: Rku 1799 Mea 7bra dnia 26 odebrał żadney od prawdziwych jego sukcesorów niema rekwizycji, przez ninieysze więc w gazecie ogłoszenie uprasza wszystkich ktoby o nich mógł wiedzieć iżby mu doniesli na pocztę Prużańską, a samych sukcesorów iżby dla odebrania takowey sumny w powiat Prużański iak naya rychley jawni się. Jan Bieniecki